

УДК 342.72/.73

Криворучко Г.О.

студ. гр. Ю-112 НУ «Запорізька політехніка»

ПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ У ВЕЛИКОМУ ГЕРЦОГСТВІ ЛЮКСЕМБУРГ

Від початку повномасштабного вторгнення з України до Люксембургу в'їхало майже 20 тисяч українських біженців, але більша частина повернулась в Україну. Тем не менш нині в Люксембурзі перебувають 4220 громадян України [1]. Наші співвітчизники, так само як і інші іноземці, що мешкають у Люксембурзі, мають доступ до визначених міжнародними та національними правовими актами різноманітних прав і свобод: право на життя, свободу слова, право на працю, право на справедливий суд, свободу вираження думки та інші первинні права людини та громадянина.

Громадяни України, що володіють в Люксембурзі особливим статусом, користуються низькою прав і свобод відповідно до законів цієї країни. Конституція Люксембургу [2] закріплює природні права людини та сім'ї (частина 1 ст. 11), гарантує захист приватного життя (частина 3 цієї ж статті), а також індивідуальну свободу. Громадяни України мають право бути рівні перед законом та не піддаватися будь-яким формам дискримінації на основі раси, кольору шкіри, релігії, статі, національної чи соціальної приналежності (стаття 10 bis).

Україна, як сучасна держава, що дотримується демократичних цінностей, забезпечує своїм громадянам права та свободи, які є фундаментальними для розвитку особистості та ефективного функціонування суспільства. Однак для громадян України, які знаходяться в Люксембурзі, важливим є також розуміння та використання їх прав та обов'язків у новому юридичному та соціокультурному контексті.

В Люксембурзі громадяни України мають гарантоване право на недоторканність особистості та безпеку (стаття 11 частина 1). Захист від незаконних арештів та утискань також є невід'ємною частиною їхніх прав. Вони зберігають свою свободу вираження думок та мають доступ до інформації (стаття 11 частина 3). Люксембурзьке суспільство вітає різноманітність поглядів та гарантує свободу преси (стаття 24). Держава

забезпечує організацію початкової освіти, яке є обов'язковим і безкоштовним, і доступ до якої повинен бути гарантований кожному людині, яка живе у Великому Герцогстві(стаття 23). Державну мову можна засвоїти в межах спеціально запроваджених програм навчання для іноземців. Люксембург поважає свободу релігійної практики та культурного вираження. Громадяни України можуть вільно вибирати свою релігійну переконаність та участь у культурному житті країни (стаття 19). Українські громадяни в Люксембурзі можуть скористатися різноманітними соціальними та економічними правами, такими як доступ до медичних послуг, освіти та право на працю. Забезпечення соціальної інтеграції сприяє зміцненню спільнот та підвищенню якості життя громадян.

Конституція Люксембургу гарантує індивідуальну свободу, яка виражається в тому, що ніхто не може бути переслідуваний, заарештований або розміщений у відповідних місцях окрім випадків, передбачених законом (скоєння злочину) та у встановленій ним формі. Кожен повинен бути негайно поінформований про наявні їм засоби правового захисту, щоб повернути їхню свободу (стаття 12). Як і люксембуржцям, громадянам України гарантується право на справедливий суд на основі принципу презумпції невинуватості (стаття 13). Основним гарантом справедливості та правової безпеки є право на судовий захист. Це право дозволяє кожному звертатися до суду для вирішення конфліктів, захисту своїх прав чи отримання компенсації у випадку порушення закону. Право на судовий захист також включає участь у справедливому процесі та обрання адвоката.

Підсумовуючи можна зазначити що українські громадяни, які перебувають в Люксембурзі, користуються широким спектром прав і свобод відповідно до законів цієї країни. Люксембург гарантує їм основні права та свободи, визначені як національними конституційними нормами, так і міжнародними конвенціями та угодами. Громадяни України мають право на недоторканість особистості, безпеку, свободу вираження думок, освіти, а також право на справедливий суд. Важливо відзначити, що Люксембург вітає різноманітність культур і релігій, забезпечуючи громадянам України свободу у виборі своїх переконань та участь у культурному житті країни. Соціальна та економічна інтеграція українських громадян в Люксембурзі сприяє зміцненню спільнот та підвищенню якості їхнього життя. Право на судовий захист гарантує справедливість та правову безпеку, дозволяючи громадянам звертатися до суду у випадках порушення їхніх прав. На фоні цього контексту

важливим є розуміння та використання українцями своїх прав та обов'язків у новому юридичному та соціокультурному середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Interfax-Україна. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/972650.html>
2. Конституція Люксембургу. *Бостан С. К. Конституції монархічних країн Європейського Союзу : хрестоматія.* Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка, 2023. С.165–192.